Մոնցուամի Լիֆքեար սէ ղեամ 300 նիւսխէ վէրիլիր, ամենվի գէյմէթի, Խոխան, պու իլին կէչէր ապճէ 250, վէ ալթը այլուղա 125 գրշ. վէ թաշրալալը իլին քօսթա փարաաը սաթի իլինէ օլարագ, սէնէվի գէյմէթի սաղ ապճէ 250, վէ ալթը այլուղա սաթի 125 գրշ. օլաճագ սաբը։
Վէ պէհէրնիւսխէսի 40 աբ փարաա սաթըլաճագ սաբը։

Մոսկուայի Էֆիֆեար

ՄԻԻՆԱՏԻ

Իպանթքը պէհէր սաթըրը իլին, պիրինճի տէֆասա 3, իքինճի տէֆասա 2, վէ իւչինճիւ վէ սոնրկը տէֆասա 1 էր գրշ. ալնաճագ սաբը։
Մէքթուպ վէ ասիրէ, Պէյ-օղլունա Տօղրա-եօլսա 467 նիւմէրօրա խանէսէ ԼԷՎԱՆԹ ՀԷՐԱԼՏ թագխանէսինէ, Կարապետ Ց. Փանոսեան իմիրէ կէտնաէրիլէճք սաբը։

ՄՈՍԿՈՒԻՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳՐՅՅԼ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԷ

ԻԻԶԻԼԻՆՃԻԻ ՍԷՆԷ ՀՏԱՕ ՐԷՄԱԶԱՆ ՀԲ 1868 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 25 ՀԱՐՇԷՄՊԻՀ ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՅՈՒՆՎԱՐ 6 ՆԻՄԷՐՕ 838

ԻՍԹԱՆԲՈԼ, ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 25.

ԽԱՐԻՃԻՑԵԼ

ԹԻՒՐՔԻԱ ԻԼԷ ԵՈՒՆԱՆ

ՎԷ ՏԻԻԷԼԻ ՄՈՒԱՀԱՏԱՄԱ

Լէվսօրա, վէ խուսուսի իլէ Լօնտրա դաղէթարարընդն էրաէրթինի կէօղիւ միւզ էնիւնէ արարգտա, պունարտան պաշտրմա իրի մուհիմմէ էֆէնտիրը կէօրիւրիւզ։

Պիր թաղըմը տէր քի, Տէվլէթի ալեյէ, խարիճի թէէսսիրլէրտէն թէշվիգ օլարագ, Եունանա գարշը թէտարիրի շէտիտէ էլէ ալմագլըղա գարար վէրմիշ տիր։

Պիր թաղըմը տախի, պունուն մուդայիրի օլարագ, Եունան հիւքիւմէթի խարիճտէն թէշվիգաթ կէօրմիւշ, վէ իշլէրին պու հալէ վարմասընա սէպէպսիզէթ վէրմիշ տիր տէր։

Տէվլէթի-ալիէէնին, հիչ պիր թէէսսիր կէօրմէէրէք, Եունան իլէ գաթի մուամէլէ իթմիշ օլմասընը իստատա իստպիլէճէք գատար սահիհ մալիւմաթըմըզ պու լունմասընդան, վէ պունան էվվէլ պաղը տէվլէթլէրին գու վէվէի հարպիէճէ կէրէքի կիպի թէգատարիմ իսլէմիշ օլմասընը տախի հիսապա գօյմուշ օլաուզումուզտան, պու խարիճի թէէսսիրէ, Ֆագաթ անճագ Տէվլէթի ատիէ իւզէրինէ օլան թէէսսիրէ, ինանմամազլըգ իստէմէք վէ իստէմէմէքտէյիզ։

Եունան հիւքիւմէթի իւզէրինէ տախի խարիճտէն ազ թէէսսիրլէր իչէթիլմէսի, Ֆագաթ պու թէէսսիր տախի, թրպգը պու արա Տէվլէթի ալեյէ իւզէրինէ իչէթիլմէքտէ տիր տէնիլէն թէէսսիր կիպի օլապիլիր մի։

Իշթէ սոնրա մատտէ պունատա տրը։

Սահիհ տիր քի, Տէվլէթի ալեյէ, պունատան ագտէմ տախի պին տէֆա Եունան իլէ գաթի մուամէլէ իստէճէք վէսիէլէրի վար իքէն, էթմէսի։ քիմիսի տէվլէթին իշպու թէհամիւլ լիւնիւ ալեճէնագլըղընա վէ բիմիսի տախի, երինէ խարիճի թէէսսիրլէրի վերմէքտէ իսրարլը։

Պիզ պու իքի խուսուսուն դանդիսի սահիհ օլմուշ օլսուդունու անլատամամըշզ տրը, Ֆագաթ մատամ քի Էվսրա դաղէթարարընդան չօգլարը խարիճի թէէսսիրէ համի իստէրէք օնա կէօրէ միւթալեա իթմէքտէ տիրլէր, պիզ տախի անդն իւզէրինէ սէօյլէեէլիմ։

Իշպու խարիճի թէէսսիր տէտիյիմիզ, չիւբհէսիզ Տէվլէթի ալեյէնին միւթէֆիգլէրի թարաֆընդան գու հուրա կէլմիշ օլապիլիր։ Պունարտան եալընզ ինկիլթէրրա տէվլէթի իշին տիպէպիլիրիզ քի, պունդան ադտէմ սիւլիւք իթմիշ օլսուդու սուլհ թարիգինի էլտէն պըրագմագ իստէմէզ, Ֆագաթ իճապ իթմիշի հալտէ մուհարէպէյէ ալթըրաճաղընը տախի հիսապդն խարիճինտէ պըրագմաեարագ։

Կէրիտէ գալը Ֆրանսա վէ Ավսթրիա տէվլէթլէրի։

Իմտի, էկէրչի Տէվլէթի ալեյէ իքի սէնէ միւթէմադիէն թէհամիւլ իթմիքտէն սօնրա, քէնտի միւթէֆիգլէրի թէէսսիրի իլէ Եունանա գարշը շիտտէթ կէօսթէրմէյէ գարար վէրմի իսէ, Ֆըրանսա վէ Ավսթրիանդն ճէնկ արզուսունա պուլունմուշ օլմալարընա հիչ պիր շիւբհէ իսէճէք եէր գալմազ։ Իմտի Սթամբուլ դաղէթասընդն տէտիյի կիպի, գօնֆէրանսդն, մուհարէպէյի տահա զիեատէ եագլաշարմագտան պաշգա պիր սէմէրէ հասրլ իստէճէյի, կէրէյի կիպի շիւբհէ թահթընտա գալմըշ օլուր։

Իմտի, Տէվլէթլի-ալեյէ իւզէրինէ խարիճտէն պէօյլէ պիր թէէսսիր իչէթիլմէսինին մանէտաը, սուլհտան զիեատէ մուհարէպէ տիր։

Եունան հիւքիւմէթի իւզէրինէ շիմարիյէ տէկին իճրա իսրիվիշ օլան թէէսսիր տախի պու գասրիլէն օլասրիլմը մի։

Վագտա, Բուսիա տէվլէթի, Պաղրալեի աղը մասրաֆլարա վէ պիւիւք կիւճլիւքլէրէ իլգա իստէրէք զասֆընը մուճիպ օլմագ իսթէր։ քէզալէք Բրուսիա տախի Ավսթրիաեը մէշղուլ իթմէք վէ Գերմանեատա քէնտի իշլինի եիւրիւթմէք իշին Շարգ գարըշ ըգլըգլարընը պագը սագլամագ իսթէր, վէ պու նիյէթլէ, մէզքիւր իքի տէվլէթէր թարաֆընդան, Եունան վէ Ուսահ-Պուդան իւզէրինէ թէէսսիրլէր իշլէթիրիլիր։ Ֆագաթ պունուն պիր հուսուսու վար տրը տէյի զանն իստէրիզ, վէ պու հուսուսա տախի, սուլհ տայիրէսինտէն մուհարէպէ տայիրէսինէ կիրէճէք օլան հուսուսա սուրքի Բրուսիա վէ Բրուսիա տէվլէթլէրինին օլ հուսուսու աշմալարը պիրազ կիւճճէ օլաճագ տրը։

Ֆրանսանդն 1.200.000 ատաքլրը վար տրը, Եալընզ Ֆրանսըզար իսքան իթմէքտէ օլան Ֆրանսա իչին 200.000 մուհաֆըզ ատաքիրի քիֆայէթ իթմէքտէ, Էվսրանդն գարա գրթասը իւզէրինտէ պիր միլիոն Ֆրանսըզար օրտուսու պուլունտուզու հալտէ, վէ Ավսթրիա տէվլէթի իսէ, քէնտինէ պիյիւք պիր զասֆ կէթիրէն, վէ Գերմանեա վէ Իթալեատան պուլունմուշ օլան, մէմալիքլէրին մուհաֆասը երիքիւնտէն գուրթուլմուշ օլարագ, վէ Բուսիանդն խասմի օլան Մաճարիսթան իլէ Եէք սիլ վէ Եէք ճիհէթ պուլունարագ, 800.000 քիշիլիք պիր օրտու իլէ Ֆրանսա օրտուսունա պիրլէշմէյի հալտէ, վէ Ինկիլթէրրա տէվլէթի տախի հասպ էլ իճապ կէրէք գարատան վէ կէրէք տէնիզտէն անլրլ եարարմ իթմէքլիյէ մէճբուր պու լունտուզու թագտիրտէ, Բուսիա վէ Բրուսիա տէվլէթլէրի մէզքիւր գու վէվէթլէրէ մէյտան օգումագ իւզրէ, Եունանը, Թիւրքիյէա գարշը թահրիք իթմէք իսթէյէ պիլիրլէր մի։

Իմտի, մուհարէպէ իթմէքլէ, սուլհ տայիրէսինտէն տիշարը չըգմամագլըգ ատարընտա նէ գատար ֆարդ վար իսէ, Զարպի տէվլէթլէրին, Տէվլէթլի-ալեյէ իւզէրինէ իշէթտիքլէրի թէէսսիր իսէ, Բուսիանդն վէ Բրուսիանդն, Եունան իւզէրինէ իճրա իթտիքլէրի թէէսսիր ատասընտա օլ գատար ֆարդ պուլունմագտա տրը։

Մ. տը Լավալէթ խարիճիյէ նէզարէթինէ կէչիքտէ, չօգլար էօյլէ իւմիտ իթտիրիր քի, Ֆրանսանդն, Բօմա հագգընտա օլան բօլիթիգասը թէպտիլ օլաճագ տրը։ լաքին պու իւմիտ պօշա չըգաճագ կիպի կէօրիւնիր, չիւնքի հէր թարաֆտան թաստիգ օլունտուգունա նէզարէն, միւշարիյէյհ հագգընթլէրի Բօմա մէսէլէսինտէ քէնտի խալէ ֆինին գուլունտարը բօլիթիգանա տէվամ իստէճէք իմիշ։

— Կէչէն հաֆթա, Բուսիա խարիճիյէսի թարաֆընդան, Ֆրանսա դաղինէթօսունա պիր միւզէքքերէսի ըսամիյէ իրսալ գրլընմըշ տրը տէյի պիր թէվաթուր տուր չըլըպ, Փարիս պօրտասընը երէյիճէ ալթ իսթի իթմիշ տիր։

Թան նամ դաղէթանդն պէեանընանէզարէն, իշպու միւզէքքերէնին տալը օլմանընը, իլա Տէվլէթլի-ալեյէ իլէ Եունան հիւքիւմէթի պէյնինտէ գու հուր իստէն մուարազա հագգընտա, Բէ թէրապուրկտա Ֆրանսըզ էլչիսի իլէ բրէնս կօրչագօֆ պէյնինտէ վագը օլան պիր միւքեալէմէյտէն իսպարէթ իմիշ։ պու միւքեալէմէյտէ, բրէնս կօրչագօֆ, կիւեա Պաղը-ալենին էվլիյը ումուրու թարաֆընդան օլունան նասիհաթլարա գուլաղ տամանըղ գարշը գօյմասը չիւբհէսիզ կիզլիտէն ճէսարէթ վերէն օլուրդունատան տրը, տէմիշ տիր։

Բրէնս կօրչագօֆ, Պաղը-ալենին աղը թէքլիֆլէր իթմէսի, սուէլի մուազզամա, քէնտիսինի իսթիհսաղ իստէրլէր տէյի զանն իթմէսինտէն տէյիշ մի տիր, վէ էկէր պէօյլէ իսէ Բուսիա տախի քէնտի թարաֆընդան, մուարազանդն պիւյիւմէմէսի նէյէթի իլէ էվվէլիյը ումուրու թարաֆընդան եէք ճիհէթ իճրա իսթիյէ իդամամա ադրը տավանմամա հագգը եօգ մուտուր, տէմիշ իմիշ։

Պունատան, Շարգ վագտալարը հագգընտա տէվլէթլէր [illegible] Ֆրանսա պու լունմասընը աշքեար կէօրիւնիր։

— Վիէննա վէ Լօնտրա գազէթօլարը, Մ. Մութիէնին մէմուրիյէթէն էշքիմէսինտէն խօշնուտ օլմուշ տրը։ Տէնիր քի, պու պապատ Մ. տը Մէթէրնիք վէ լորտ Լայնս, էվվել էմիրատ, Մ. տը Պայսթ վէ լորտ Գլարէնտրն թարաֆընդան, մարքի տը Լավալէթի թէպրիք խյէմիշլէր տիր։

— Մէօյէնտիկինէ նէզարէն, Եունան գրարը Ժորժ հազրէթլէրի, խոթթը տէսթէլրի իլէ Ավսթրիա իմփէրատօր հազրէթլէրինէ մահրէմանէ պիր նամէ եազարագ, Եունան վէ Թիւրքիա միեանէսինտէ վագը օլան միւնազասայի վագրանընն խրիսթիանան վէ իսլամիյէթ մէզհէպլէրին, պիր պիրլէրինէ գարշը օլան խուսուսէթին նէթիճէսինտէն իպարէթ օլուսդունու, վէ քեաֆֆէյի Խրիսթիանան բրէնսլէրին, Եունանիսթանա մուավէնէթ իթմէք, վէ եախօտա հիչ տէյիլ իսէ, քեամիլէն պիթարաֆլըգ սագլամագ վազիֆէլէրինէ պուլունտուզունու պիլսոիրմիշ տիր։

— Գավիէն սէօյլէնտիկինէ նէզարէն, Մ. տը Մէթէրնիկ, Ավսթրիանդն մէնֆասաթլարը իւզէրինէ, Նաբօլէօն հագգընթլէրինին հիւսնիւ թէվէճճիւ հիւնիւօլ տէրէճէ տավէթ իսլէմիշ տիր քի, Շարգ մատտէլէրի խուսուսունա, իմբէրաթօր իլէ Մ. տը Պայսթ մապէյնին տէ պիր իւնսիյէթի քեամիլ հուսուլնի մուճիպ օլմուշ տուր։

ՏԱԼԻԼԻՃԵԼԷ

ԳԱՆՏԻԱ

Բէթիմօտան Լէվանթ Հէրալտա եազրան շու սրթիտէքի մէքթուպ, Բէթբօրու լաքի իլէ քէնտի կէօնիւլլիւլէրին թէքքի սիրահ իսլէմէլէրինի, շու վէճհ իլէ հիքայէ իստէր։

«Շու սօն սէքիզ կիւն զարֆընտա Ամարիօնտա, ասաքիրի Շահանէ իլէ էշգրէարար պէյնինտէ պիր մուհարէպէ վուգու պուլմուշ տուր։ պու մուհարէպէ պիթանիքտէն սօնրա, Սէն-Պազիլ գարիյէսի տէնիզ գրէրսընա չէքիլիպ, Լնօսիսին կէլմէսինէ պէքլէրլէր իսի։ էշգրեարար, Գիսիօն գարիյէսինէ, 300 քիշիտէն միւրէթթէպ պիր պէօլուք կէօնտէրիպ, իլերուտէ վուգու պուլմագ պիր հիւճում իչին էթմէք հազրըլամալարընը թէնպիհ իթմիշլէր տիր։ պունարտ, մէզքիւր գարիյէսէ կիթ իքլէրինտէ, պիր չօգ մահէլլէրէ, տէօրթ թարաֆը գօլամագ իչին պէքճիլէր գօյմուշլար տրը։ լաքին պէթպախթլըգլարընտան, այնի կիճէ եադան եադմուր վէ տիւման սայէսինտէ, ասաքիրի Շահանէ սաերճա էն չօգ օլան պէքճիլէրի տիզ ու կիրիֆթ իթմէկէ մուվաֆֆագ օլմուշլար։ վէ այնի վագրթտա եօգարուտա զեքր իսլէմիկիմիզ իքի գարիյէլէրի մուհասէրէ իթմիշլէր տիր։ ազ վէգրթ սօնրա, գավրա պաշլամըշ։ վէ կէօնիւլլիւլէր, սաերճա քէնտիլէրինտէն բէք չօգ օլան ասաքիրէ գարշը գօնամատըգլարընտան, վէ մէզքիւր գարիյէնին խարապ օլմասընա սէպէպ օլմագ իսթէմէմէքլէրինտէն, տախիլի տայիրէսի իթտաթ օլմուշլար տրը։ իթտաթ իսէր իրթ մէզ։ Իշլէրինտէն իքի եիւզտէն զենասէր հօլարը հօլարուլարը։ էշգրեարարտան էն պէհտարըլարը, պու հալե կէօրաիւքլէրինտէ էօրմէյի միւրաճճահ սայմըշլար, վէ գրլբճլարընը սըեբսրգլարը պիրլէ գաշըպ գուրթուլմուշլար։ գաշ քի պէրուտէ չօգլար ճէնկլէշպ էօրմիւշլէր տիր։ Էրթէսի կիւնի, ասաքիրի Շահանէ, պուրատա ադրճա եարարանմըշ ալթը էսիր կէթիրմիշլէր տիր։

Իշպու մուհարէպէտէն սօնրա, էշգրեարար, Հանեա նահիյէսինէ կիտպ, Միրթիօն նամ մահէլատէ ճէնկէթուրթուլմուշլար, վէ օրատա գարաղօլ տուլան ասաքիրի կէրույէ սիւրմիւշլէր տիր։ պու մուհարէպէ պիթէր պիթմէզ, Բէթիմօտա Գալօնիգթի նամ մահէլատէ, Բէթիմօնուն ճէնուպ գրթասընտա պուլունան ասաքիրի Շահանէ իլէ, Սֆագեարլար պէյնինտէ պաշգա պիր մուհարէպէ վուգու պուլմագտա իսի։ էշգրեարարն սէօզիւնէ իթիմատ իթմէք լազմ կէլիր իսէ, պու մուհարէպէտէ քէնտիլէր դալէպէ իթմիշլէր, վէ ասաքիրի Շահանէ թարաֆընտան պիւյիւք թէլէֆիեաթ վուգու պուլմուշ իմիշ։ իրթէսի կիւկիւ, Ամարիօն վէ Սէն-Պազիլտէ պուլունան ասաքիր, էշգրեարարն արգասընա սիւշիպ գօվալամըշլար, վէ Աբիկօնեատա պաշգա պիր մուհարէպէյէ թուրթուլմուշլար տրը։ պու մուհարէպէ իքի սատաթ տէվամ իթմիշ տիր։ Օսմանլըլար իքի սէֆա Գալեգրաթիյի զապթ իթմէկէ չալըշմըշլար։ վէ էշգրեարարն սէօզիւնէ նէզարէն, իքի սէֆասընտա տախի թէլէֆիեաթլէ կէրիլէ սիւրիւմիւշլէր իմիշ։ շէօյլէքի Բէթիմօտա պուլունան մուսթահֆըզ ասքէրինի, պին նէֆս թահիր բաշա թահրը գօմանատասընա պուլունտուգլարը հալտէ, քէնտիլէրէ եարարմա չալըշմըշլար տրը։ սէօյլէնտիկինէ նէզարէն, հալէա 3000 գատար էշգրեա պուլունմագտա իմիշ»։

Նայիլ իւլ Հարէմի հազրէթի նէպէվ սատատէթլու Նէսիմ Էֆէնտի հազրէթլէրինէ, բիր թպէյի ուլա սընրՔը էվվէլի,

Շամը շէրիֆ սանճաղը միւթասարրՔը սատատէթլու ՆէՀիլ պէյէ, բիր թպէյի բէֆիա միրի միրանի,

Սիւրիա վիլայէթի տախիլինտէ քեալին Պէյրութ միւթասարրՔը սատատէթլու Այրիա պէյէ, բիր թպէյի բէֆիա միրի միրանի,

Մէքթէպի Թրպպիյէ լուճէլէրինտէն թէչրիհ մուալլիմի իլզէթլու Գալեհաս էֆէնտիյէ, բիր թպէյի սանիյէ սընրՔը էվվէլ միւթէմալիկ,

Մէսինէի միւնէվվէրէ միւճավիրինտէն, վէ մահէլլի մէճիս ազասընտան բիՔթաթլու Խամալիլ էֆէնտիյէ, մա խաճելք բիր թպէյի սալիսէ,

Բաթում միւթասարրՔը սատատէթլու Մաչուգ բաշա հազրէթլէրինին քիթապէթ խըրամէթէնտէ պուլունան բիՔթաթլու Հագգը պէյէ, բիր թպէյի սալիսէ,

Էրզրում վիլայէթի թէլէկրաՔ միւֆէթիշի բիՔթաթլու Խամալիլ էֆէնտիյէ, բիր թպէյի սալիսէ,

Գարա թէլէկրաՔ միւտիրի ֆութուվվէթլու Խալիլ էֆէնտիյէ բիր թպէյի բաղիա թէվճիհ պույրուլմուշ տուր։

— Կէչէնէրտէ շէհիր էմինի ամթուֆէթլու Սէրվէր էֆէնտի հազրէթլէրինին, Մրսը, ճանիպինէ ագիմէթ իթմիշ օլսուղունու պիլտիրմիշ իսիք։ Պուսէֆա ալընան խաղէրէ կէօրէ, միւշարիլեյհ հազրէթլէրի կէչէն սալը կիւնիւ օլ ճանիպէ միւվասէլէթ իթմիշ, վէ ֆէրտասը կիւնիւ Մրսը խըրիվէթիյէ միւլագաթ իյէ ամիքտէն ասնրա, Շիւպրա եօլունտա պիր միւսաֆիրխանէտէ իգամէթ իյէմիշ տիր։

— Ֆրանսա իմբէրաթօրու հազրէթլէրի թարաֆինտան, Մրսը հիւքիւմէթի տախիլիյէ նազրը սատատէթլու Մէհէմմէտ Շէրիֆ բաշա հազրէթլէրինէ, Լէժիոն տ'Օնէօր թարիղինտէն կրան Օֆիսիյէ նիշանը իթա օլունմուշ օլսուղու իշիտիրմիշ տիր։

— Տիւն ախշամքի Լէվանթատա մանէտուրյէ օգունտուրունա դէօրէ, եունանլըարրն թարա իսիրմէսի հազգընտա Պաղը-ալի թարաֆինտան էվվէլէրի սատրը պուլրուլան ֆէրմանը ալի թատիլ պույրուլարագ, եէնի պիր միւսատէյէ տահա հիմմէթ պույրուլմուշ տուր։ Շէջլէ քի, ասլը եունանլը օլանլար, եանի օրատա ուզմուշ պուլունանլար, տէվլէթի ալեյէ իյէ եունան հիւքիւմէթի պէյնինտէ եէնիտէն հիւանի իմթիազա հասրլ կիլնտէն, հիւքիւմէթի Սէնիյէ թարաֆինտան էլչիսէ վէ մէքիւլաթ տիր, վէ Շիրաեա մուվասէլէթլէրինտէ, էհալի թարաֆինտան իւզերլերինէ հիւճումի իթմէք իսթէնիլմիշ իսէտ, Շիրա հիւքիւմէթի թարաֆինտան պրեազգրմամը տիր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՃ

Մանրամասն մասնաւոր Ռէյտէրի։

(Ազանս Բիւրոյ։)

Ինկիլթէրրա վէ Զին։

Փարիզ 4 յունվար։

Զին հիւքիւմէթի իյէ Ինկիլեզ միսիոնարրարը միեանէսինտէ, Նանկչուան գուհուրա կէլմիշ օրան միւնագաա, Զին ֆէվգլատէ էլչիսի Մ. Պիւրլէնգամ մանիֆէթիյէ, սուլհ իւզրէ հալ ու թէսվիյէ իսիրմիշ տիր։ Լօրա Գրաբէնտան իյէ Մ. Պիւրլէնգամ պէյնինտէ հասրլ օրան իմթիազա կէօրէ, պուլունան ոսնրա Զինտէ բօյթիգաեա էսաս, քեաֆիֆէսի միւքեալէմէնին տօղրուան տօղրու Զին հիւքիւմէթի նէզարէթի թահթընտա պուլունմասը օրաճագ տրը։ Վէ Ինկիլթէրրա իյէ պէյնրէրինտէ պիր միւնագաա վուգուա կէլմիկինտէ, գավգաեա միւրաճաաթ օլունմադան էվվէլ, վուգուի հալ Լօնտրա գազէթէսունա թարգիմ դրլինաճագ տրը։

Իսբանիա։

Լօնդրա 4 յունվար։

Մատրիտէն ալընան պիր մէքթուպա կէօրէ, Մալակա վագարնտա, զօրպաղարտան 300 քիշի էօրմիս, վէ նարտանմիշ տրը։ Լա Ֆրանս, Լէթանտար, վէ Լէսբրի Բիւպլիք Նամուն գազէթարար, նօր գազէթասրնտա, Ֆրանսա հիւքիւմէթինտէն տօղանը, Իսբանիա գրայ լըղը իչին, իսմի գանտիտա իսիլէն, եանի գուրա թօրանըմագտա օլան բրէնս տէղ Ամէրիքէնէ, եանի սապրդ Ելըսալիչագտէյի հէմտանէ իթմէքտէ օլմասընը նայանա չըգարմըշ տրը։ Մէգքիւբ գազէթարարա նէզարէն, իմբէրաթօր հազրէթլէրի հիւքիւմէթի, տիւէլի սայիրէնին տախիլ իշլերինէ գարրշմամագլըգ ուսուլենէ տէվամ իյէտէճէք տիր։

Փարիզ 4 յունվար։

Մ. Հավէնին եէրինէ կէշմէք իւզրէ, գավանին մէճլիսինէ պիր ագա ինթիխապ իթմէք մասատէսի խիթամրէգեր օլմուշտուր։ Հիւքիւմէթ գանտիտասը օլան Մ. Ռիվէյ, մուխալիֆ Ֆիրգա գանտիտասը Մ. Լընոէլին գագանագրը 10751 գուրա եա գարշը, 17648 գուրա իյէ ինթիխապ օլունմուշտուր։

Լէնդրա 4 յունվար։

Ինկիլթէրրատա Օսմանլը էլչիսի պուլունան Միսիրլու բաշա հազրէթլէրի, Իսթանպուլտան պուրատա վասրլ օլմուշլար տրը։

Ինդիա 4 յունվար։

Վէրմա, Մոտէնա, Բիաչէնդա, Օրէզգա, Պոլոնիա, Գրէմոնա վէ Բավիա էհալիսինտէ, էհալի թարաֆինտան ճէմիյէթլէր ագա օլունմուշ, վէ տէմիրմէնլէր իւզէրինէ գանուլան վերկի հագգընտա կէօսթէրիշլեր վուգու պուլմուշտուր։ Լաքին ասայիշ հալ գօրաճա իսատ օլունմուշտուր։ Բարմա շէհրինտէ տախիլ եէնիտէն ասայիշ հիւքիւմ իթմէքտէ, լաքին ճիվար մահէլլէրտէ հալեա ուղրունսուզլուգ պուլունմագտա տրը։ Բէլամճտա Ֆրօրանս էհալիսինտէ պիր թագրմ սիլահլը քեօյլիլեր Մինիսիպալիթէ գանագը իւզերինէ հիւճում իթմիշլեր, քի միլլէթ մուհաֆըզ ասքերի թարաֆինտան մուհաֆազա օլունմուշտուր։ Մուհասրէ իսէնիլերտէն պիրիսի էօսիս բիլմիշ, վէ [illegible] մրշտար տրը։

ՖՕՆԱՏՕ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ

Լէնդրա 4 յունվար։

Ինկլիզ ֆոնտօպանի գագ.	92⅝–¾	
Օսմ. իսթիգ. 1865 ին գագ.	64 ազն	64½
Լասանը ումումի աչրլար	40⅝ ազն	¾
» » դաբանար	40¾ ազն	⅞

Փարիզ 4 յունվար։

Ֆրանսայի ֆոնտասու աչրլար		70.37
» » դաբանար		71,37 (՞)
Իթալիան » աչրլար		57,50
» » դաբանար		57,90
Օսմանլը իսթիգրազը 1865ին աչրլ.		308
» » » դագ.		310,75

ԷՍՀԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԷ

ԳԱԼԱԹԱ ԹԱԶԱՆՕՐ

Դեկ. 24 Ամշամ գարանար		43 01
» 25 Լապան աչրլար		——
» » Էն եիքսէք		——
» » Էն ալչաղը		——
Սատթ 5		——

ԱԶԳԱՅԻՆ

— Ատարազարէն երեք ամ հետաւորութիւն ունեցող Նոր գիւղը, ասկից չորս տարուց չափ առաջ առանց քահանայի մընալէն վերջը, Ատարազարցի երիտասարդ մը հազիւ քահանայութեան կը կոչուի Տ. Կարապետ անուամբ, Մաղաքիան Տ. Ստեփաննոս Ս. առաջնորդէն ձեռնադրուելով։

Մօտերս յիշեալ քահանայն այժմու առաջնորդէն կը հրամայուի որ, Ատարազար դառնայ եւ իր քահանայական պաշտօնը հոն շարունակէ։

Այս տեղափոխութեանը Նոր գիւղցիք պատճառ կը բռնեն, Ատարազարու թաղական խորհուրդին Նոր քահանայ ձեռնադրելու մասին պէտք եղած ծախքէն փախուստ տալը, եւ երկրորդ Տ. Կարապետ քահանային Նոր գիւղի աղքատ ժողովուրդէն բաժնուելով, Ատարազարի հարուստ ժողովրդոց հակելու փափաքը։

Այս լուրը մեզ հաղորդող նամակը, Ատարազարու վարժարանաց խեղճ վիճակին վրայ ալ ողբալէն զատ, Ս. առաջնորդին այս մասին բռնած թոյլ ընթացքէն ալ կը գանգատի, մինչդամայն Ս. առաջնորդին 10-15 ոսկի առնելով քահանայ ձեռնադրելու սովորութիւնը կը մեղադրէ։

Մեր եկեղեցիին կանոնն է որ՝ ամեն քահանայ յատուկ եկեղեցւոյ մը վրայ կը ձեռնադրուի, նոյնպէս նաեւ անխախտելի օրէնքն է որ, քահանայ ձեռնադրուած անձը պարտի ժողովուրդին ամեն մասամբ վկայութիւնը առանալ։ ուստի երբ ժողովուրդը իր այս վերջին իրաւունքին տէր կենայ, սա ու նա եպիսկոպոսաց առակ առնելով անարժանները քահանայ ձեռնադրելու սովորութիւնը կը վերնայ, միանգամայն այն եպիսկոպոսները որ՝ այս արտաքոյ եկեղեցւոյ սովորութեան հետամուտ ըլլալ ուզեն, իսկոյն ոչ միայն իրենց հակակշիռը կը գտնեն այլ եւ կրպատժուին ալ։

Գալով Տ. Կարապետ քահանային աղքատէն առ հարուստն դիմելու փափաքին, ասոր բան մը չենք կրնար ըսել եթէ քահանայական պաշտօնը առեւտրական ըլլար, բայց քանի որ այնպէս չէ, ուրեմն իր քահանայական պաշտօնին դէմ մեղանչած կըլլայ երբ առանց միջոցներու ձեռնարկէ, քանզի ինչո՞ւ ժողովուրդին իր չուզած քահանայն իր եկեղեցիին մէջ չըպահելու ազատութիւնը չենք տար պակեալ ենք ըսելով, մինչդեռ իրենք ինքզինքին ազատ կրսեպեն ուզած տեղերին եկեղեցիին փոխելու։ Կամ փոխադարձ ազատութիւն, կամ փոխադարձ պարտաւորութիւն արդարութեան պահանջումն այս է։

Ատարազարու թաղ. խորհուրդոյ տընտեսապետութեան սկզբունքը չենք գիտեր, բայց քահանայ մ'ուզենալու համար, ուրիշ գիւղ մ' առանց քահանայի ձգել, թաղ. խորհրդոյ պարտականութեան սահմանին հետ չկրնար համաձայնիլ։

— Արալանպէկէն նամակ մը մեր 815 թուոյն մէջ նոյն գիւղին քահանային նրկատմամբ եղած քաղուածը հերքելով կրսէ. «Եռեւէ եռեւ երկու կիրակի գիւղիս ժողովուրդը Ս. պատրիարքէ զրկուիլը թէեւ ամենուս յայտնի է, բայց ոչ մէկ քահանայի մը բռնութեամբ, այլ երկուքին ալ համահաճութեամբ» (գուցէ մեղապարտին առաւելագոյն հաճութեամբ)։

«Թողունք Ս. պատրիարքը, կրսէ եթէ եկեղեցւոյ դուռը փակեալ ալ մնայ, կարծեմ թէ հարցնող, բնտուող, քննող մարդ չիկայ, վասն զի քննութեան կոչող անձը գիտէ որ՝ 8-10 տարիէ ի վեր քահանայական իրաւունք 3-6000 դահեկան, ժողովուրդէն պահանջուելիք դումարին բողոքարկու պատասխանը պիտի ընդունի» (մոռցուէր է նէ աւելք եւ ձրի տուք ըսուածը, եւ անվճար քահանայական տուրքին համար եկեղեցին ալ կրնայ եղէր դոցուիլ)։

Սոյն նամակը չուրանար յիշեալ քահանային տաճկաց սրճարանը երթալն, բայց կրսէ «ոչ թէ հայոց դաւերուն համար այլ տաճիկներուն հետ ունեցած գործոյն համար սոխպուած էր երթալ» (ժամերգութեան սահմանուած ժամու տաեն)։

Կախարդական նիւսխէներ գրելուն համար կրսէ, «թէեւ այս սեսակ եղելութիւն մը կայ որ, ընդհարածանօթ է հասարակութեան, բայց քահանային բրածը մահմետական ընտանեաց մը բարօրութեանը համար աղօթք եւ աւետարան կարդալն է» (8-10 տարիէ ի վեր 3-6000 զուրուշ, ըսել է տարին 6-700 զուրուշի համար եկեղեցին գոցելու միջոցն ընտրող եկեղեցականը ի հարկէ մահմետական ընտանեաց բարօրութեանը համար աղօթք եւ աւետարան կարդալուն համար մեղադրելի չիկրնար ըլլայ, մանաւանդ որ ձրի ըլլալն ալ խիստ հաւանական է)։

Ակէից վերջը կսկսի ցուցել 200 անմեղ մանկանց դատարկաշրջիկ պատելուն վրայ, եւ կը յարէ թէ հայաէր մը մէկ օրինակ Մանզումէ նուիրած է դպրոցին բայց կարդացող չիկայ։

Խեղճ դաւառայիններ, արդեօք ե՞րբ տերտերի, վարդապետի եւ առաջնորդի խնդիրները կարդալ գնելով, վարժարանաց վրայ ալ խորհելու ժամանակ պիտի ունենան։

Ս.

— Հասարակութեան արդէն յայտնի է Թբոսատ անուն վիպասանութեան Դրիգոր էֆէնտի Զիլինկիրեանի ձեռամբ Հայերէնի թարգմանուիլն։

Մարդ մը մեծ է այնչափ՝ որչափ որ իր

գործերը մեծ են, ուստի այս այն մեծ մարդուն, Վիքթոր Հիւկոյի խօսքերն ալ այսօր թեպետ չունենան քաղաքական նշանակութիւն, չունին՝ արդեօք բարոյական այն նշանակութիւնը որ, քաղաքականին ծնողն է։

Ուստի կրկին շնորհակալ ըլլալու ենք Զիւրիկիրեան էֆէնտիէն որ՝ մինչդեռ մէկ կողմէն Վիքթոր Հիւկոն մեզ՝ միւս կողմէն մեզ ալ Վիքթոր Հիւկոյին որ, ըսել է քաղաքակիրթ աշխարհին կը ծանօթացնէ։

Ահա փոխադարձ գրութիւններն կը հրատարակենք ի պարծանս Հայ տպագրութեան եւ կրսենք որ՝ եթէ տպագրութիւնը եւ մասնաւորներ առանց պաշտօնականութեան սպասելու իրենց բաժնին ինկած ծառայութիւնն ընեն, այն ատեն եւ այն ատեն միայն Ազգն իր բարոյական վիճակը բարւոքած կըլլայ։

Ն-Է-Ֆէր ա- Վէրնոր Հիւկո։

Մեծանուն Տէր։

Մարդս որքան կարդայ ձեր հեղինակութիւնները, այնքան աւելի կսքանչանայ ձեր վրայ, որպէս զի վշտահար մարդկութեան բարերարն էք, եւ ձեր անունը տասնեւիններորդ դարու յառաջդիմութեան խորհրդանշանն է։

Դուք իրաւունք ունիք պահանջելու որ տիեզերք երախտագէտ ըլլայ ձեզի։

Բարոյական եւ նիւթական ազատութիւն չտատակը ի ձեզ տեսնող անբաղդ ժողովուրդներու մէջ Հայերը չէին կրնար աւելի երկար ժամանակ յապաղել իրենց շնորհապարտ համակրութիւնը ձեզի արտայայտելու։

Իբր տկար թարգման իմ հայրենակիցներու զգացմանց՝ կը յանդգնիմ յայտնելու ձեզ ասոնց ամենաբուռն արտայայտութիւնը, թարգմանելով Թ-ա-ռ-ն-էրը, անմահ արձան Հանճարի եւ Սիրոյ, եւ համարձակելով անոնց թարգմանութիւնը ձեզ նուիրելու իբր նուէր խորին յարգանաց եւ մեծ սքանչացման։

Բարեհաճեցէ՛ք, մեծանուն տէր, ընդունիլ իմ ամենախորին մեծարանաց հաւաստիքը։

Իզմիր 8/20 մարտ 1868։

Ա. Պարոն

Պ. Վիքթոր Հիւկո ի Կերնզէյ։

Գրէթոր Զէլէնկէեան։

Պարոն Վէրնոր Հիւկոյի

Ա. Պարոն Գրիգոր Զիւրիկիրեան։

Պարոն։

Ձեր առաջին նամակը չհասաւ ձեռքս, իսկ երկրորդը ընդունեցայ երկարատեւ բացակայութենէ մը դառնալէս ետք։ Այս է պատասխանիս յապաղման պատճառը։

Ձեր տոհմային հին լեզուն չեմ գիտեր, բայց կըսիրեմ։ Անոր մէջ արեւելքը կըզգամ, դարերը կընդնշմարեմ, անցեալին խորհրդաւոր նշուլին ճառայութիւնը կը տեսնեմ։

Պարծանք մ'է ինձ Հայերէնի թարգմանուիլս։ Երախտագիտութեամբ կընդունիմ ձեր ազնիւ ուղերձը եւ շնորհակալ եմ։

Հօթուիլ Հաուզ 12 դեկտ. 1868։

Վէրնոր Հիւկո։

— Մահալրճման պիր դատաստու ա-բարբգլարընա տայիր, շու տիխիտքի մէքթուպու այնէն իլան իտէրիմ։

. . . Էֆէնտի։

1868 դեկ. 21 իսթանպոլ Ֆիլճանճը խան

Մէմլէքէթիմիզ Մահալրճատա միլլէթի Երմէնիան Լուսաւորչական գրամը 170-180 խանէտէն իպարէթ իսէտ, քէնտիմիզի կէօրէ օլմաեըպ, պիւյիւք վէ պայծառ Ս. Սարգիս իսմի իլէ պիր եկեղեցիմիզ վար տըր, վէ մէքթէպիմիզ տախի զայէթ պիւյիւք վէ չէրէֆլի, վէ էօթէտէն պէրու բէտէրլէրիմիզ տէվամ իտիպ հայկական վարժապետլէրտէ կէթիրթմիշլէր իսէտ, պիր էսէր օլմաեըպ, ահալիմիզին ճիւմլէսիտէ Հայճա լիսանը օլուն Էյրէնէմէմիշ տիր. չնման իսէ խայլի վագրթտան պէրու մէքթէպիմիզ էօյլէճէ գաբայը տըր. չունքի եէրլի ահալիմիզտէն վարժապետլիք իտէճէք մալիմանթը պիր ատէմիմիզ եօգ տուր, տիշարլարտան կէլէնլէրտէ եէրլի գալմահօրլար, քահանալարըմըզ իսէ աւագերէց օլան Տ. Ահարօն Հայճա ասլա պիլմէզ, նէ թարզ օլուր Հայճա պիլմէկէն քահանանին իշի, միւթալաա իյէյին. տիկէր Տ. Արէլ իսմինտէ օլան քահանայ Հայճա պիլիր վէ մալիմանթը իսէտէ, օտա զայէթ զայիֆ միճազ տըր, պունուն իշին քահանալարտան ֆայիտէ եօգ տուր. մէքթէպիմիզին գաբայը գալմասընա տույղու սահիպի օլան զաթ ադընը, եէթիշմիշ մէքթէպ չօճուգլարընին սօգագլարտա հէր կիւն հայլազ հայլազ կէզմէկլերինէ բէք ադը տուեարրզ, նէհայէթ օ չօճուգլար պէտատա իսէնքէլլէր պաշտա օլանլարա. շիմտի զարիյէյի մէղբիւրէ ազալարը, պէնտէնիզի իհտալ իտէրլէր քի պութարաֆտան պիր վարժապետ կէօնտէրիմ ազ չօգ ճանտատուրլուգ վէ քերականութիւն պիլսին, վէ քեսմիշ թապիթը օլսուն, վէ մասշը տախի էհլիյէթինէ կէօրէ, եանի 200 ղուրուշտան 400 ղուրուշա դատար. պունուն իյին ըէճա վէ նիեազ իտէրիմ զաղէթանրդա, վէ իյի պիլիրիմ քի, սիրը դաբանմրշ օլան մէքթէպիմիզ եէնէ աչըրպ չէրէֆլի օրմասընը իսթէր վէ արզու իտէն զաթլարտանսընրդ. զաղէթանրդ իկէ չունու տախի իլանէ հիմմէթ իտանիպ քի, վարժապետլիք իմմէք իսթէյէն զաթ քիմ իսէ. Ֆիրճանճը խանընա Պանարբմալը Թաղէոս աղանդն օտասընա պունուրսուն, վէ պէնտէնիզտէ մէշղուլյէթիմ իպթիզասընճա 10-12 կիւն տանա պուրատա էյլէնէպիլիրիմ։

Գ-ր-ի-գ-ո-ր Ս-ա-ֆ-ա-ն։

— . . . Խմրագիր։

Քաջ գիտնալով թէ արդեամբ պատրաստէք միշտ ձեր պատուական թերթին մէջ հրատարակելու այն ամէն լուրերը որ ազգասէր Հայոց ուրախութեան ու պարծանաց առարկայ մը կրնան ըլլալ, կը փութամ հետեւեալ լուրս ձեզ յուղարկել, խնդրելով որ բարեհաճիք ձեր լրագրին մէջ զայն հրատարակել։

Մեծաւ խնդութեամբ կիմանանք թէ, ներկայ եղանակիս մէջ հայկական թատրոնը փառաւոր գիշեր մը եւս պիտի արձանագրէ իր յիշատակարանաց մէջ։ Մեր հայազգի դերասաններն կը պատրաստուին Ազգային նոր թատերգութեամբ մը Նաումի թատրոնը թնդացնել։ Թատերգութեան անունն է Հայկ եւ հեղինակը Պ. Ռ. Սէուէֆճեան։ Շնորհակալ ենք Պ. Ռ. Սէուէֆճեանէն որ մեր ազգին առաջին ու յաւիտեան պարծանքն ու հիմնադիրը եղող դիւցազնը իր վաւերքուն գրչովը կենդանացնելով Ազգին կը ներկայացնէ, որպէս զի սորվին Հայք թէ ինչ սկզբան վրայ հիմնուած է հայութիւնը եւ ուր հասած է։ Մայրաքաղաքիս ո՞ր Հայը արդեօք չպիտի փութայ իր նախահօրը առաքինութեանց ու քաջութեանը տեսարանին հանդիսատես ըլլալու։ Արդէն վերոյիշեալ ազգասէր հեղինակին գրչին ճաշակը առած ըլլալով, տարակոյս չունինք թէ այս նոր երկասիրութիւնը եւս առաւել ջերմ ընդունելութիւն պիտի գտնէ մեր ազգասէր հասարակութենէն։

20 դեկտ. 1868 կ. Պոլիս։

Ս. Փալատեան։

— Խաս-քէօյտէն, դեր. Ներսէս սրբազան իլէ ամէէյ մալիւմ օլան մատամէյ տայիր, թարաֆըմըզա պիր պահս կէլմիշ իսէտ, մէրալի մալիւմ օլան մէսէլէյ տաւիր օլմաեըպ, իլա Ներսէս սրբազանդն շտիսընա պիրա օրուս դունատան, վէ պիզիմ իսէ Ներսէս սրբազանդն շտիսը իլէ պիր ֆէնիմիզ օրմասընդանտան, տէրճիմանէն սարֆը նապար օլունուպ, Ֆագաթ Լսասը տաւա հագգընտա պիր միթալաա օլմուշ օլսա, տէրճ իսէ ճէք օլսուս դուրմուզ տէրքեար տը։

ԳԱԹՈՂԻՆ ՃԷԶԱՍԸ

Մանրամասն 837բէճ նիսխէսինտէն պուրեյէ։

Սէֆիլ զրզ իքի սարմ էլէրի կէչտի, պիր էլչինի Ուսմանսընա վէ պիր էլչինի տախի Մէյրիեէ ուզանը, քի քէնտի պիր նէվի տիւշմէնի սանէրլան մէրզումէ կրզըն պէլլինէ սարըլարագ, «շիւքիւրլէր օլսուն թանդրընա, արթրգ Էլէօնօրա գուրթուլմուշ տուր» պաղրրտը։

Էլէօնօրա, Մէյրինին պու տէրէճէտէ եիւրէք բաքլըզընին էսէրինի միշտահէտ էյլէտիքտէ, անդրն ամենքնը էօրտու, վէ

«Մէյրի, էվվէլինտէն տախի պիլիր իտիմ, ֆագաթ շիմտի... ա՜հ նէ՞ սէօյլէնէճէյիմի շաշրրտրմ։ Էվվէթ էվվէթ, սէն, վէ եալընզ սէն Ուսմանընդն ալէագասընա շանսան սրն. պունու շիմտի եիւրէքտէն օլարագ սէօյլէրիմ. ա՜հ չօգ սէօյլէնէճէք վագթիմ եօգ տուր...։ Տէյնէ Ուսմանը, սէնի էօլտիւրմէք իչին տէհշէթլու պիր թէրթիպ դուրբուլմուշ տուր. պէ՛ն, պէ՛ն տախի, սէնտէն ինթիգամ ալմագ իչին, գամիլլէրին իլէ պիրլէշմիշ իտիմ, վէ շիմտի անլամագտայըմ քի, այնի գամիլլէր, պէնի վէ բէտէրիմի տախի Էօլտիւրմէք նիսէէթինտէ իմիշլէր. Էվվէթ Ուսմանը սէնտէն քէտմիլէն գամի իւմիւտ իթիքտէն սօնրա, Էօյլէ պիր տիվանէլիք կէլտի իւզրիմէ քի, սէնին Էօմէնի արզուլէտիմ, չիւնքի արթրգ իքիմիզ ին պիրտէն պու տիւնեատտա եաշամասը պէնի իչին միմքինսիզ օլտճագտը. Ֆագաթ սէն Էօլտիւքտէն սօնրա, պէն եաշատապլը՝ իմի իտիմ. իմտի նասրլ քի կէօրիւնօրսուն, եալընզ պէնիմ Էօլմամ իճապ իթմէքտէ իտի. 2½ սաաթ էվվէլ, պու եարը կիճէյին էնէին պաշընը քէսմէք իւզրէ մէշկիրէթ իթմէք իչին թէճէմմիւ իտէն գամիլլէր մէճլիսինէ հազրը պուլունտուս. պու եարը կիճէյին էօյճէքտէն, իմտի պէնիմ իչին թէրէտտիւտ իտէճէք վագրթ գալմամրշ իտի. օտտա չէքիլտիմ, իլա էվվէլ բօլիս նէզարէթինէ պիր մէքթուպ նազարագ, քէնտի էլիմէ քէնտիմի զէհիրլէմիշ օլտուղումու...

— «Զէհիրլէմիշ օլտուղունու մու» պաղրրտրլար, Ուսմանը վէ Մէյրի։

«Էվվէլ քէնտիմի զէհիրլէմիշ օլտուղումու պէհան իթմէտիմ, պատէհու, Ուսմանը, ա՜հ սօն տիվանէլիք էսէրի իլէ, գուճաղընտա էօմէք, վէ վաճիպլէմտէն օլտուղու վէճհ իւզրէ, սէնի էօլիւմտէն գութարմագ իչին կիպլիճէ էվտէն տիչարը չըգարմ, իրրտրը կիպի պաղչէնին տիվարընտան աշտրմ, թամ օլ վագրթ քի, Մէյրի սէնին գաբուտնու չալմրշ իտի. սիզ պունտա հէր նէ քի սէօյլէշտինիզ իսէ քէտֆիֆէսինի տախի տէյնէտիմ, վէ թուքթուղում թարիգ իւզրինէ քէտմիլէն խօշնուտ օլտուտ. ա՜հ էվվէլ Ուսմանը, սէնին մուհտապէթինէ շաեան օլան գրզ Մէյրիտէն պաշգա քի՞մ օլտպիլիր։ Պէն իսէ, սէնի էօլտիւրմէք իւզրէ գամիլլէրին իլէ իթթիֆագ իթմիշ իտիմ, էվվէլ, էվվէլ պէն տախի էօլմէյէ շաեան ըմ»։

Պունու տէտիքտէն սօնրա սէֆիլ գրզ էլլէրի իլէ եիւզլէրինի գաբատը, վէ սէլ կէպի կէօզ եաշլարը տէօքմէյէ պաշլատը։

«Էլէօնօ՛րա», տէտի Ուսմանը, ա-նըն էլլէրինի քէնտի էլլէրի իչինէ ալարագ, նի՞չին էօյճէքտին, քէնտինի զէհիրլէտին, էօյէ տէյի՞լ մի, տահա գուրթուլմանա վագրթ վար տրը, պիր հէքիմ...» վէ պունու սէօյլէեէրէք գաբուտան տիշարը ֆրրլանմագ իսթէտի իսէտ, Էլէօնօրա անընդ գօրունու թութարագ,

«Միւմքինսիզ շէյ... Ուսմանը պիրմէսինքի նէ զէհիր գուլլանմըշ ըմ», վէ էօրիմին էլլէրինի իւզրիմտէ հիսա իթմէյէ պաշլամրշըմ տրը. պէնիմ արզում շիմտի պաշգա պիր շէյ տէյիլ տիր, իլլա սէնին եաշատան, վէ Մէյրի իլէ եաշատան, իմտի պու եարը կիճէյի սէլամէթ կէչիրմէյէ պագմալըընրդ, պիր պուչուգ սաաթ գաատար վագթինիզ վար տրը, պիր սաաթտան սօնրա, «Ալէր պուրատա պուլունտաճաղլար տրը»։

— «Քիմի՞ը», տէյի պաղրրտը Ուսմանը։

Իչպու սիւալ, Ուսմանընդն աղզընտան չրգար չրգմագ, Մէյրի պատրլրպ եէրէ սէրիլտի։

Պիչարէ զրզ, քէնտի բէտէրինին, օլ կիճէ գարտնլրդտա, վէ պաղչէնին եէչիլիքլէրի էօնիւնտէ ճէյտտէ խիթատէն, «օլ կէնճ Ինկիլիզին պաշընը ճօրճա թէսլիմ իտէճէյիզ», տէմիշ օլմասընը խաթրընա կէթիրէրէք, Ուսմանընդն պաշ գաթիլի, քէնտի բէտէրի օլմուշ օլտուղունա արթրգ, հիչ պիր շէքք վէ շիւբհէսի գարտամրշ իսի։ Ուսմանընդն պաղատտէքի սիւալ ինէ՝ նէ՞ ճէվապ վրրէլէճէքտի։ Մէյրի պու ճէվապտէն նէ օլտուղունու արթրգ տուեամագտը։

Ուսմանը, տէօնէն հայլէր իւզրինէ, օլ տէրէճէտ ալթի իսթ օլմուշ իսի քի, քէնտի արզասընտա, Մէյրինին պաերլրպ եէրէ տիւշմէսինին տախի ֆարզընտա վարտամատը, վէ Էլէօնօրա տախի, հիչ տէյիլ իսէ քէնտի սոն սաաթլարընտա մէ՛սուտ օլապիլմէք նիսէթի իլէ, Մէյրինին պաերլրմասընտան խօշնուտ օլտու։

«Քիմլէր, Էլէօնօ՛րա», տէյի թէքրարլատը Ուսմանը։

— Ա՜հ, Ուսմանը,

— Ֆիքրինի անլատրմ, խաթէրսին քի անլէրին խամինի մէյտանտա չրգարմամագ իւզրէ եէմին իտէյիմ. իմտի պու խուսուսատա նամուսսում իւզրինէ եէմին իտէրիմ։

Էլէօնօրա սիւքիւթ իթտի։

— Ա՜ղլատրն խամինէ եէմին իտէրիմ։

Էլէօնօրա թէքրարէն սիւքիւթ իթտի։

— Մէյրինին էօմրիւ իւզէրինէ եէմին իտէրիմ։

— Ուսմանը, սէնտէն խաթէտիյիմ եէմին իշթէ պու տուր, ֆագաթ պիլմիշ օլ քի, պու եէմինէնի, էօյմէք իւզրէ օլան պիր դրզ էօնիւնտէ թէէֆֆուզ էյլէմէքտէ սին։

— Ա՜հ, Էլէօնօրա, էլ վէրիր արթրգ էլ վէրիր, վէ Ուսմանը պունու սէօյլէեէրէք Էլէօնօրաեը գուճաղլատը։

Ուսմանը պիր վագրթ իչին Մէյրիի ունութտու։

— Տէյնէ Ուսմանը, գամիլլէրինին պիրիսի, պէնիմ բէտէրիմ, պիրիսի Մէյրինին բէտէրի, վէ տիկէրի տախի, Մէյրինին զօճասը օլմագ խաթէյէն ճէյմատիր. վէ սէնի էօլտիւրճմէք խաթէյէն տախի, Պօմպէյատ պուլունան վէ 30 պէն լիրա միրասընա զօնմագ արզուլէյէն եէկէնին տիր. եէմինինտէ սապիթ գատէմ տուրաճաղընա էմին իմ։

— Պո՞ւ կիճէ, պո՞ւ կիճէ մի։

— Էվվէթ, թամ եարը կիճէյին. վէ պիչարէ զրզ պունու սէօյլէեէրէք աղընը Ուսմանընկէօյսիւնէ տաեամտը. թէքրարէն աղլամագտա իսի.

— Ա՜հ Ուսմանը, տույմաեա վէ հիսս իթմէյէ պաշլատրմ։

— Նէ՞

— Էօլի՛մ, էօլի՛մ, ա՜հ Ուսմանը հիչ տէյիլ իսէ պիր տագրգա իչին պէնի մէսուտ գրլմագ խաթէմէ՞սին։

Ուսմանը սէֆիլ գրզա սարրլրը. իքիսինին տուտագլարը պիրիպիրինէ տագանտրգտա, իքիսի տախի տիթրէտիւլէր, Ուսմանընդն տիթրէյիշի ալթիսլիւգ տիթրէյիշի իսի. վէ Էլէօնօրանընդն տիթրէյիշի իսէ, էօլիւմ տիթրէյիշի օլտու։

Պ-ր-ի-գ-ո-ր Եարը։

Յունվար 6։

1864 սէնէսի յունվար Ճատա, Ֆրանսատա, թէաթրօճա հիւնէր ու սանաթ վէ քիթապէթ սէրպէսիյէթինէ բուխատթ վէրիլմիշ տիր։

ՄՈՒԱՄՄԱ

(Հանէլու 4)

Ալրմտան եէրտէ պիթմէքտէյիմ, վէ էնվայլ հալ ու հէյեէթլէրէ կիրտիքտէն սօնրա, բէք չօգ տիւրլիւ խրտմէթլէրտէ տախի պուլունմատատրմ, վէ պատէհու հէր հալ ու հէյեէթիմ պօզուլտուգտան սօնրա, եաղբխանէլէրէ չաղրրարագ խրտմէթ իյէմէքտէյիմ։

Տիւնքի մուամմա բ-ր- իտի։

ԻԼԱՆԱԹ

ՌՕՊ ԼԱՖՖԷՔԹԷՕՐ

Այս դեղը Գաղղիա, Պելճիգա, Ռուսաստան, Աւստրիա մինակ ընդունուած է, ոգեթօր Ժիրօտ որ Սէն Ժէրմէն ալ իր ստորագրութեամբը երաշխաւորած է։

Ռօպ Պոյվօ–Լաֆֆէքթէօր դեղը արիւն մաքրող դեղորէից մէջ առաջինն է թէ իրեն արդիւնաւորութեանը համար որն որ եօթանասուն եւ հինգ տարիէ ի վեր տեսնուեցաւ եւ թէ իրեն մինակ բուսական բաղադրութեանը համար։ Մորթի հիւանդութիւնները, որքիները (թէմրէյի), խոյլերը (սրաճա) աղաբերքէ, երկունքէ, եւ աւշոյ դառնութենէ պատճառած հիւանդութիւնները (բուրուէնի կը բեթէկ —ոնց ադրեն ֆորդոնը)։ Այս փոխոխական արմատացած Ռօպը, եւ դարձեալ եօթանասմով, մնդիկով եւ խոտիւր որ բօթասիօմով չը բժշկուող ախտերուն դէմ շատ օգտակար է։

Նախնի արքայական բժշկական ընկերութիւնը իր ԺԳ. տարեայն վճռովը Ռօպ Պոյվօ–Լաֆֆէքթէօր դեղը ընդունեցաւ եւ հաստատեց, եւ 1788 եւ 1793 թիւնուաստեղ հիւանդանոցներուն մատակարարուեցաւ, 1850 ին Պելճիգայի պատերազմի պաշտօնական ասոր գործածութիւնը Պելճիքացւոց բանակին մէջ ընդունեցաւ եւ պաշտօնական կերպիւ ասոր գործածութիւնը հրատարակուեցաւ բոլոր Ռուսաստան. կը ծախուի Գլխաւորապէս ի Փարիզ փողոց Ռիշէ 12. եւ բոլոր ուրիշ դեղավաճառաց քով։

Պօլիս հետեւեալ դեղավաճառաց քով կը ծախուի։

Տէլլա Սուստա, Օհաննիսի, Յոսանիսի, Միդհատ, Վէլիա Բանղադ եղբարք, Օթթոնի, Լօրօ Թոմասօ, Սինաբեան Բալլէժա։

ԷՆԺԷԲԻՍՕՆ ՊՐՈՒ

Առողջարար, ազդու եւ պահպանիչ, միակ կազդուրիչ առանց վրան բան մը աւելցնելու. կը ծախուի դլխաւոր դեղավաճառաց քով (25 տարի յաջողեցաւ), Փարիզ հնարչին տունը կը ծախուի, ՊՐՈՒ, փողոց Լաֆայէդ, թիւ 123, եւ Պուլվար Մաժէնդա, 192։

Եէնի քէօյէ, 15 օտա, 1 մաթպախ, 1 չամաշըրխանէ, ախբը, 3 մաղազա, 3 քիլէր դահվէ օճաղը, սու խաղինէսի վէ 3 չուվալորզ ադար սու վէ ուֆադ պիր պաղչէի շամիլ օլան սարը պօնալը վէ 133 նիւմէրօլու եալը սաթլըդ օլուպ, թալիպ օլան զաթին Զագմագճըլար եօղունտուտա Բիւշիւք Եէնի–խանատա նօմէրօ 9 մաղազատա միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլունուր։

Գընալը Աստուա քեային արսալանը վուգու պուլան խթիտա վէ Շուրայի ակվէլէթ գաբարը լուզէրինէ թէշքիլ օլունան գօմիսիօն մարիֆէթի իլէ թահրիրի տէրտէսթը իճրա օլոուզունտան, Աստայը մէզքիւրտէ քեային հէր քիմին արսասը վար իսէ, լի էճլիլ թէվքիյէ իշ պու թարիխտէն իթիբարէն տօղսան պէր կիւն միւտաէթ իշինտէ պէհէր բազար իրթէսի վէ սալը կիւնլէրի եանի հաֆթատա իքի կիւն թէմէսսիւքլէրին էվզաֆը հիւմայուն խաղինէսինտէ մէքթուպճու օտասընտա Գարթալ էվզաֆ միւտիրի Մէհմէտ Ճավիտ էֆէնտիէ իթտա, վէ միւմայիլէյհ

Եէնիշէհիրտէն ասխի ամէնտար մուվագգաթի ախզ ղըլընմասը իխթար օլունուր։

17 բանազան 1285.

(19 դեկտ. 1868) 2

ԹԷՆՊԷԼԻԹ

Մէզքիւր խոխոտ օլան ըրտարէ պաղլամտարըրդադ, կէրէք քիթատճրլարտա, վէ ալէլիստուս խոխոտպօտա Սիւմպիւլ իւ խան ալթընտա Գաֆֆէեանդար տիւքքեանընտա, վէ դաղէթա սաթըճըլարըմըզ եանընտա 5 էր դուրուսաթը մանդատա տրը։

ՆՈՒԷՐ ԿԱՂԱՆԴԻ ԴՊՐԱՏԱՆՏՂՈՑ ՀԱՄԱՐ

Պատկէր Լեւոնի Լուսինեան վերջին թագաւորին մերոյ եւ առողջաբանութիւն խնդիրեան. կը ծախուին ամսական գնով Մահմուտ փաշային դլուխը 276 նօ։ դրատախէն խանութը. կը գտնուի հոն նաեւ պատմական եւ թատերական տետրակներ օրացոյցի գնով։

ՄԻՃՄԱԻ ԹԻՃԱՐԻՔ

ԻԽՐԱՃԱԹ ՎԷ ԻՏԽԱԼԱԹԸ ԷՄԹԱԱՑԻ ՏԱԽԻԼԻՑԷ ՎԷ ԽԱՐԻՃԻՑԷ

ԻՍԹԱՆՊՕԼ· 25 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1868·

ԷՄԹԱԱՑԻ ՏԱԽԻԼԻՑԷ

ԻԽՐԱՃԱԹ

ԲԱՄՈՒԳ

Ատանա . . .	Օգ· 9/8–	Ղրշ·	Սաթը՝	— Գալ·	—	Մէվ·
Կիւրճիսթան·	» 8/16–	»	» 200	»	150	»
Աճէմ	» 7½–	»	»	»	100	»
Կէյվէ	» 9½–	— »	» 50	»	80	»
Իզմիր	» 9½–	»	»	»		»

ԵԱԲԱՂԸ

Անատոլ եբգանմըշ		Օգ· 11	–11½ Ղրշ·
» եբգանմամըշ . . .		» 6	– »
Կիւրճիսթան եբգանմըշ . .		»	–
» Նիմ եբգանմըշ	14–	Օգկասը· 1	Լիրա Օսմ·
» եբգանամըշ .	23–	» 1	» »
Տօպրուճա	–	Ղրշ·	
Էսկի չէհիր	5–	» Մէվ·	350,000
Ռումէլի եբգանմըշ . .	Օգ» 12–	» »	Պալեա
» եբգանմամըշ·	» 6–	» »	
Մաղը Աճէմ	Օգ· 11½	Ղրշ·	Լի· Օս· 110 Ղրշ·
» Անատոլ	» 11 —	»	
Սալէպ Գասթամունի .	17 —	»	լիրա 110 Ղրշ·

ՃԷՀՐԻ

Գայսէրի պիրինճի . .	16 –	Ղրշ·	Մէվ·
» իքինճի	15½–	»	»
Էնգարէ	15½—	»	»
Թօգաթ պիրինճի . . .	12½–13	»	»
» իքինճի	12½–	»	»
Իսքիլիպ պիրինճի . . .	11½–	»	»
» իքինճի	11 –	»	»
Եօզղատ	12 –13	»	»
Զօրում	12 –13	»	»

Լիրա 100 ղուրուշտան։

Քիթրէ պիրինճի	Օգ· 30–35	Ղրշ·	
» իքինճի	» 29–31	»	
Աֆիոն . . Օգ· 500– —	Ղրշ·	Լակի մալ	
» » »	»	Եէնի մալ	
Մանմուտիյէ » 110–160–170–250	»	Պէհաղ մէճիտիյէ իլէ	

ՔԷՉԻ ՏԷՐԻՍԻ

Ամասիա	8 վէ 8½ լիրա·
Եօզղատ	10 ու 1 լիրատան
Սրվազ	8½ ու 1 լիրաեա
Էրզրում	գատար
Դայսէրի . . .	

ԹԻՖԹԻՔ

Էնգարէ պիրինճի մալ . .	Օգկասը 45	–46	Ղրշ·
Զանղրրը	» 45	–46	»
Պէյպազար	» 45	–46	»
Զէրքէզ	» 45	–46	»
Գասթանպօլու	» 45	–46	»
Վան	» —	–	»
Դօնեա, պէնեազ	» 19	–20	»
Զէնկէլլի գրմրզը	» 20	–20½	»
Կիւլ եաղը (մալինէ կէօրէ)	Մըսգալը 14	–15	Ղրշ·
Թօգաթ պաղրը	Օգկասը 9½		»

ՔԷԹԷՆ ԹՕԽՈՒՄՈՒ

Անատոլ	Քիլէսի 36	Լիրա 105 ղշ· 0/0
Ռումէլի	» 35	5 ագոնթ·
Ազոֆ	» 31	

ՍՈՒՍԱՄ

Լիրա Օսմ· 106 ղուրուշտան օղգասը Էվրօբա իշլին 3 ղշ· Խթանպոլ իշլին 3½ ղրշ·

ՉԷՏԹԻՆ ԵԱՂԸ

Ագտէնիզ ատալարընին	Օգկասը	8 Ղշ·	— Փր·
Եէտի ատալարընը	»	7½ »	»
Մուսանեա	»	7⅛ »	— »
Այվալըգ	»	7½ »	— »
Սաղրզ	»	9 »	— »
Միտիլլի	»	7⅜ »	— »
Էտրէմիտ	»	— »	— »
Սապոն Միտիլլի պիրինճի		Օգ· 5½	Ղրշ·
» » իքինճի		» 4	»
» Այվալըգ		» 3½	»
» Կիրիտ		» 7	»

ԻԲԷՔ

Աճէմ	Օգ· 46–52	Ֆրանգա·
Շաքի	» 64–67	»
Աչըգպաշ Կիւրճի – Մէճիտ·		

ԳՕԶԱ

Պրուսա . .	Քիլէսի	——	Մալ եօգ·
Անատոլու .	»	——	
Գօլօս . . .	»	——	
Էտիրնէ . .	»	——	

ԶԷԽԱՑԻՐ

Պուղտայ սէրի	Աղագ	Քիլէսի	34 –34
» »	Պուճագ	»	31 –32
» »	Պայչրգ	»	28 –29
» »	Պուրկազ	»	29 –30
» »	Թէքֆուրտաղ	»	27 –28
» եումու.	Աղագ	»	29 –30
» »	Պուճագ	»	31 –33
» »	Թունա	»	32 –34
» »	Պուրղազ	»	27 –29
» »	Վարնա	»	28 –29
» »	Պայչրգ	»	25 –26
Մըսըր պուղտայ	Թունա	»	— ——
» »	Անատոլու	»	21 ——
Ակրա	Թունա (Լիրա 103	»	15 –16
»	Անատոլու) ղուրուշ·	»	14 –15
Եուլաֆ	Քիլէսի	Ղրշ·	11½–12
Զավտար	»	»	15½–16½
Տարը	»	»	32 –33

ԼՄԹԱԱՑԻ ԷՃՆԷՊԻՑԷ

ԻՏԽԱԼԱԹ

Գանվէ Բիօ· 100 Օգգասը 1 ինճի	700–850	Ղշ· Մէվ·	12000
Գանվէ Բիօ· 100 » 2 »	–650–730	» »	
Գանվէ 3 ինճիւ 630– —	լիրա 104 ղուրուշտան·		
» Մէքկէ 1 »	— –16	»	
Գրրզ չէքէր Հօլան· Գանթարը	238 ——		
» » Ֆրան· »	230– —	Մէվ· —— վարիլ	
» » Համան· »	— – —	լիրա 103 Ղրշ·	
Քէլլէ » Ֆրան· »	285–270		
Պիպէր	Օգկասը	3½–	
Զիվիտ Պէնկալա	»	110–135	
» Մատրաս	»	75– 80	
Գըրմզ քիրէճխոր	»	55– 60	
» Չարապկոր	»	55– 64	
» Հէմլաք	»	40– 50	
Զայ, Գոնկօ	»	14– 26	
» Թէքօ Չիչէք	»	20– 60	
Ժավա	»	54– 85	

Լիրա 104 ղուրուշտան·

Գապայ	Գանթարը	735–61
Ճինկօ եաբրագ Նօ· 7 ոչն 12 եէ	օգկասը 3 —	ղուրուշ·
Թիմուր լատա Չէչիտի	Գանթարը	60– 61
» տէմիր էքսէրիք	»	62– 63
Թիմուր չէմպէր	»	83– 84
Սաճ Նօ· 1–14	»	100–105
Գարֆիցա չէչիտի Նօ· 15–48· 50 քիլօսու·	83–85	Ղուրուշ·

Լիրա 103 ղուրուշ·

Բօմ Ինկիլիզ	1070 տիրէմիք կալօնու·	13	Ղրշ·
» Պօսթըն	1070 » »	14	»
» Նիւ–Եօրք	1070 » »	12	»

Լիրա 102 ղուրուշտան·

Բիրինճ Խմալեան 100 քիլօ չուվալը	40–42 ֆր· մէվ	15000 թ.	
» Հինտ· Թօրպասը	200–205 ղուրուշ·	» ——	»

Լիրա 100 ղուրուշ Մէճիտիյէ·

Սիպիր եաղը	Օգկասը	13½ Ղրշ·	Մէվ·
Խավեար 1 ինճի	» 23	» »	»
» 2 »	» 21	» »	»
Զէյլիք Թրիպոլի	00	195–	Ղրշ·
» »	0	190–	»
» Անվէրսա	00	175–	»
» »	0	150–	»
» Նօ· 1		140–	»

Լիրա 105 ղուրուշտան·

Սբարմաչէի Անվէրսա	9	Քիլօլուգ սանտրը	—	—
» »	10	» »	105	110
» »	11	» »	125	-
» »	11 70,100	» »	135	-
» »	12	» »	—	—

ՄԱՏԷՆ ՔԷՕՄԻՐԻՒ

Նիւ–գասթէլ մաղա·	32 –	Շիլին·	Սաթչ·	Մէվ·	——	Թօն·
Գարտիֆ »	28 –	»	»	»	——	»
» կէմիաէ	30 –	»	»	»		»
Նիւ–գասթէլ »	27/6–	»	»	»		»
Լիվերբուլ »	23 –	»	»	»		»
» մուղաղատա	31 –	»	»	»		»

Քիւլիւչէ տէմիր . . . . . թօնէլաթօսու· 105 շիլին·

ՄԱՆԻՖԱԹՈՒՐԱ

Իրլիք վաթիր Նիւմիրօ	8–14 բաքէթի	55– 60½	Ղուրուշ·
» » »	12–20	» 66– 68	»
» » »	16–24	» 67– 70	»
» » »	20–30	» 75– 80	»
» էքսթրա »	8–14	» 62– 70	»
» » »	12–20	» 67– 75	»
» » »	16–24	» 75– 80	»
» » »	20–30	» 82– 85	»

Լիրա 104 ղուրուշտան տրը· Բիաչա տուրկուն·

Թէմարգա	7⅝–7½
Ամէրիգան	6¾–7¼

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Ե· ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԼԵՎԱՆԹ ՀԷՐԱԼՏՐՆ ԹԱՊԽԱՆԷՍԻՆՏԷ
ՊԷՏ ՕՂԼՈՒՆՏԱ ՋՕՂՐՈՒ ԵՕԼՏԱ, ՖՕԹՕԳՐԱՖ ԱՎՏՈՒԼԼԱ
ԳԻՐԱՏԷՐԼԷ ԳԱՇԵՄԸՆՏԱ ՆԻՄԻԼԷՈ 647·